

SAKSFRAMLEGG

Sakshandsamar: Karl Viken	Arkivkode: FE-210
Arkivsaksnr: 23/271	Løpenr: 23/4242
Sakstype: Politisk sak	

SAKSGANG

Styre, utval, komité m.m.	Møtedato	Saksnr
Formannskapet	01.06.2023	036/2023
Kommunestyret		

Godkjenning av rekneskap Samnanger kommune 2022

01.06.2023 Formannskapet:

Handsaming i møtet:

Framlegg sak 36/23, foreslått av Monica Tjønna, SenterpartietUavhengig representant

Tillegg:

...Under punkt der kommunestyret disponerer osv....:

- 2,5 mill kr. vert brukt på prosjekt "Auka grunnbemanning". Midlane vert brukt innanfor oppvekst sektor og helse- & omsorg sektor. Auka grunnbemanning må sjåast i samanheng med høgt sjukefråvær med høgt sjukefråvær og "støtet" må setjast inn spesifikt i skulane, barnehagane, heimesjukepleien og på sjukeheimen. Prosjektet skal evaluerast etter 1 år.

Handsaming:

Monica Tjønna (Uavh) sette fram eit framlegg til tilleggspunkt.

Odd Arne Haga (Frp) sette fram framlegg om å oversenda saka til kommunestyret utan innstilling.

I røystinga i saka vart oversendingsframlegget til Odd Arne Haga sett opp mot rådmannen sitt framlegg. Framlegget til Odd Arne Haga vart vart samrøystes vedteke.

Det vart ikkje røysta over framlegget til Monica Tjønna.

FORM- 036/2023 Vedtak:

Saka vert oversendt til kommunestyret utan innstilling.

Rådmannen sitt framlegg til vedtak:

1. Årsrekneskapen for Samnanger kommune 2022 vert godkjent. Rekneskapen for 2022 gav eit mindreforbruk på 23 688 363 kr. I avslutninga av rekneskapen for 2022 vart fyrst avsetjingar til disposisjonsfond stroke i samsvar med forskrift § 4-3. Resterande mindreforbruket vart avsett til disposisjonsfond og rekneskapen er avlagt i balanse (kr. 0).
2. Framført underskot på sjølvkost kan dekkast inn ved eit eventuelt overskot på eit seinare

tidspunkt. Dette gjeld:

- Vatn, kr 716 282
- Eikedal, vatn kr 129 561
- Avløp, kr 1 508 019
- Slam, kr 68 737

3. Kommunestyret godkjenner følgjande tiltak finansiert av disposisjonsfondet:

- Tiltak relativ fattigdom:
 - Tilskot private - kjøp varmepumpe – 700 000 kr
 - Tilskot private - fritidskort – 700 000 kr
- Kommunalt kulturfond – 600 000 kr
- Straumstøtte næringsliv – 489 021 kr
- Søkndar kyrkjestyre:
 - Tilskot prosjekt gravplass kyrkjestyret - 150 000
 - Inndekning underskot investeringsrekneskapen - 145 326 kr
- Vibrafon Kulturskulen – 70 000 kr
- Prosjekt motorsportbane - 50 000 kr
- Tilskot styrking fond 2023 – Fisk og friluft – 30 000 kr
- Utviklingsfondet som vart oppretta i 2022 vert tilført 2,5 mill. kr.
- Kommunestyret disponerer vidare sum på inntil 4 mill. kr til følgjande tiltak:
 -
 -

Dokument som er vedlagt:

Vedlegg 1 Oversikt rekneskapsnote 2022

Vedlegg 2 Sak med vedtak Årsrekneskap 2022 – Kontrollutvalet

Vedlegg 3 Uttale frå kontrollutvalet

Vedlegg 4 Melding frå uavhengig revisor BDO

Vedlegg 5 Oppsummering av revisjon 2022 Revisjon BDO

Vedlegg 6 Stønad til kjøp og installasjon av varmepumper

Vedlegg 7 Uttalar til notat om stønad til kjøp og installasjon av varmepumpe

Vedlegg 8 Stønad Fritidskort

Vedlegg 9 Notat vibrafon

Dokument som ikkje er vedlagt:

Rekneskapen ligg som del av årsmeldinga, og denne er vedlagt sak om årsmelding 2022.

Oppsummering:

Samandrag: Rådmannen legg fram årsrekneskap for Samnanger kommune for 2022.

På grunn av høge ordinære og lokale inntekter vart kommunen sitt resultat vesentleg betre enn budsjettert, men om lag det som vart meldt som årsprognose gjennom året.

I saka vert delar av disposisjonsfondet sett av til spesifikke tiltak. Rådmannen sitt framlegg til vedtak gjer at disposisjonsfondet vil vera noko over vedteke måltal for fondet, men noko lågare enn det statsforvaltaren tilrår. Det vert med framlegg til vedtak igjen vel 33 mill. kr på disposisjonsfondet. Med det nærmar det seg statsforvaltaren sin tilråding for nivået på kommunen sitt bufferfond (38 - 40 mill. kr).

Saksopplysningar:

Kommunen hadde i 2022 eit mindreforbruk på kr 23 688 363. I avslutninga av rekneskapen for 2022 vart first avsetjing til disposisjonsfond på kr 453 100 stroke i samsvar med forskrift § 4-3.

Mindreforbruket ut over dette vart avsett til disposisjonsfond, og rekneskapen er gjort opp i 0.

Tal i 1000kr	Rekneskap 2022	Rev.budsjett 2022	Avvik 2022
Sektorane/ einingane	220 468	213 317	-7 151
Konsesjonskraft	-32 521	-11 800	20 721
Skatt og ramme	-211 000	-200 492	10 508
Andre felleskostnader og fellesinntekter	-2 524	-5 129	-2 605
Interne finansieringstransaksjonar	25 577	4 103	-21 474
		Sum Samnanger	0

(Eit positivt tal er eit positivt budsjettavvik; eller mindreforbruk eller ei auke i inntektspost)

Dersom ein ser på rekneskap 2022 mot revidert budsjett 2022 så er det relativt sett mindre avvik gjennomgåande, og ein har med treft relativt godt med dei budsjetterte tala. Dersom ein ser på sektornivå så hadde Økonomi og organisasjon eit positivt resultat på 0,75 mill. kr, medan dei andre sektorane hadde negative resultat. Oppvekst hadde negativt resultat på 1,44 mill. kr, Helse og omsorg - 2,76 mill. kr og Samfunnsutvikling eit negativt resultat på 3,49 mill. kr.

Konsesjonskraftområdet hadde eit stort positivt budsjettavvik på 20,7 mill. kr. Når det gjeld skattekapittelet og statleg rammetilskot så hadde ein i 2022 eit stort positivt budsjettavvik på 10,5 mill. kr. Andre felleskostnader og fellesinntekter hadde eit negativt budsjettavvik på 2,6 mill. kr.

Sjå elles vedlagte rekneskaps noter og eigen politisk sak for årsmelding for meir informasjon.

Det som kan nemnast særskilt er at nokre av sjølvkostområda hadde meirforbruk som ikkje kunne dekkast med fond. Akkumulerte meirforbruk på desse områda er som følgjer:

Vatn	Kr 716 282
Eikedal, vatn	Kr 129 561
Avløp	Kr 1 508 019
Slam	Kr 68 737

Desse meirforbruka er akkumulerte og kan dekkast inn att på eit seinare tidspunkt dersom områda får mindreforbruk i løpet av dei næraste 5 åra. Det må i så fall gjerast eit vedtak om inndecking.

Revisjonsselskapet BDO AS har fylgjande konklusjon om rekneskapen:

Etter vår mening:

- oppfyller årsrekneskapen gjeldande lovkrav, og
- gir årsrekneskapen i det alt vesentlege ei dekkande framstilling av den finansielle stillinga til kommunekassa per 31. desember 2022, og av resultatet for rekneskapsåret avslutta per denne datoen i samsvar med kommunelova og god kommunal rekneskapsskikk i Noreg.

Kontrollutvalet i Samnanger hadde rekneskapen til handsaming i møte 8. mai 2023. Hovudpunkt med konklusjon er som følgjer:

Kommunen har i 2022 eit netto driftsresultat på kr 23 688 363. Revisor har, i revisjonsmeldinga, ikkje gitt merknadar til årsrekneskapen / årsmeldinga. Med grunnlag i kontrollutvalet sine kontrollaktivitetar retta mot økonomiforvaltninga, ei samla vurdering, tilrår derfor kontrollutvalet at årsrekneskap og årsmelding for 2022 blir godkjent slik det ligg føre.

Kontrollutvalet vil likevel gjere kommunestyret merksam på følgjande forhold:

- Viktige nøkkeltal i årsrekneskapen:
 - Netto driftsresultat er på 7,57 % av driftsinntektene, tilrådinga frå TBU er minst 1,75%
 - Gjeldsgrad er berekna til 79,04 % av driftsinntektene, Riksrevisjonen tilrår maks 75%
 - Gjeldsbelastning er berekna til 4,90 % av driftsinntektene. Statsforvaltare i Nordland tilrår at gjeldsgraden ikkje overstig 5 %
 - Disposisjonsfondet er berekna til 13,96 % av driftsinntektene. Riksrevisjonen si tilråding er på minst 5%, og kommunen sitt eige mål er at fondet skal ligge på ca. 15 mnok. Fondet var ved årsskiftet på 43,68 mnok.

Samnanger kommune viser eit godt resultat for 2022. Kommunen si gjeldsgrad er noko høgare enn tilrådinga frå Riksrevisjonen. Gjeldsgraden har utvikla seg positivt det siste året frå 105,44 % i 2020 til 79,04% i 2022. Det er også viktig at kommunen viser eit stabilt godt resultat over tid.

Vurderingar og konsekvensar:

Det økonomiske resultatet til kommunen i 2022 gjorde at kommunen sine nøkkeltal på fleire område har betra seg. Kommunen har no eit disposisjonsfond på over 30 mill. kr, gjeldsgraden er på under 80 % og driftsresultat på 7,6 % er over både tilrådd nivå frå riksrevisjonen og langt over kommunen sitt mål om minimumsresultat.

Samnanger kommune sine måltal har betra seg, men disposisjonsfondet er ikkje høgare enn det bør vera og kommuneøkonomien er framleis sårbar dersom ein ikkje gjer naudsynte grep. Isolert sett er det likevel lov å gleta seg over at kommunen sin økonomi fekk eit oppsving i 2022.

Kommunen si lånegjeld på 258 mill. kr i 2022 ga rente- og avdragsbetaling på 13,7 mill. kr. Frå 2014 har kommunen auka lånegjelda med 88 mill. kr. Svært låg rente over fleire år har vore avgjerande for at kostnadene ved lånegjelda ikkje har auka kraftig, og dermed ikkje skapt negative konsekvensar for tenestetilbodet. Høgare lånerente kan komme, og det er viktig å ta høgde for dette. Ei tilnærming til auka framtidig renterisiko vil vere å gjera bindingar av rentenivået på eit lågast mogleg nivå. Eit anna viktig moment vil vere å ha fokus på korleis framtidige investeringar kan gje innsparingar i drifta, og såleis dekkja auka rente- og avdragsbetaling gjennom dette.

Riksrevisjonen tilrår og at disposisjonsfondet bør vera på minimum 5 % av driftsinntektene, dvs. at for Samnanger betyr dette eit disposisjonsfond på minimum 15 mill. kr. 10 % eller meir er føremålstenleg dersom ein har stor risiko i budsjettet. Kommunen har no eit disposisjonsfond på over 40 mill. kr. Det å ha eit større disposisjonsfond er naudsynt for kommunen av di den kommunale drifta er knytt til store lokale inntekter som kan variere. Det dreier seg i hovudsak om nedgang i konsesjonskraftinntektene. Renteauke kan me i stor grad sikre oss mot ved å binde renta, men dette vil og ha ein årleg kostnad som må finansierast.

Rådmannen sin klare anbefaling er at kommunen bør arbeida meir med å finne måtar å effektivisera drifta på. Dette vil kunne skapa ein betre kommuneøkonomi på sikt. Kommunen var involvert i fleire spørsmål i 2022, men dei aller fleste av desse er no avslutta.

Når det gjeld rammetilskot frå sentralt hald til Samnanger kommune kom kommunen økonomisk dårleg ut gjennom inntektssystemet etter at kommunereforma med samanslåingar vart gjennomført. Den nye regjeringa har varsla eit nytt inntektssystem frå og med 2025, og det kan gje betre inntekter for kommunen frå statleg hald. For 2024 er det varsla at kommunen skal få eit tilskot som går til dei kommunane som valde å stå aleine i kommunereforma.

Når det gjeld sjølvkostområda som vatn, avløp, slam og feiing skal dette over tid finansiera seg sjølv. Det er no fleire område som har eit negativt resultat eller der fondet nesten er brukt opp. For å unngå at me kjem i ein situasjon igjen der sjølvkostområda ikkje betalar seg sjølv, er det viktig å

framleis drifte effektivt, i tillegg må det arbeidast med å få på fleire abonnentar. Investeringane må skje planmessig slik at prisane kan aukast gradvis.

Framlegg til bruk av disposisjonsfond

I denne saka er det utover ein godkjenning av rekneskapen for 2022 også gjort framlegg om bruk av disposisjonsfondet. Dette vert gjort fordi disposisjonsfondet etter 2022 er over det som kommunen har angitt som minimumsnivå på disposisjonsfondet – 33 mill. kr. Pr. 31.12.2022 er disposisjonsfondet på 42 522 568,94 kr. Det er å merka seg at tilrådinga til statsforvaltaren er godt over dette nivået, 38- 40 mill. kr. Rådmannen gjer med denne saka framlegg om følgjande disponeringar, i sum 2 934 347 kr:

Tilskot kjøp varmepumpe

- Det vert sett av 700 000 kr til ordning som gjev stønad til kjøp av varmepumpe. Tiltaket er eit energiøkonomiseringstiltak som og er del av kommunen sitt fokus på relativ fattigdom. Orientering vedlagt denne saka.
- Tilskot Fritidskort

Det vert sett av 700 000 kr til fritidskort. Dette er eit særst viktig tiltak, og vil bidra i høve til kommunen sitt fokus på relativ fattigdom. Orientering vedlagt denne saka.

Kulturfond

- Det vert sett av 600 000 kr til eit fond som skal gå til kulturføremål. Omsøkte midlar overgår kvart år langt det som er budsjettert sum - vel 200 000 kr. Med eit fond kan ein auke det årlege beløpet som kommunen deler ut til kulturføremål.
- Straumstøtte næringsliv

Kommunen har hatt ein prosess i høve til straumstøtte til næringsliv. Det er i eiga sak gjort framlegg om å tildele 489 021 kr til tiltaket. Ligg eiga sak med utgreiing til handsaming.

- Kyrkjestyret – søknad prosjektmidlar

Kyrkjestyret søkjer om cirka 200 000 kr til eit gravplass- prosjekt. Rådmannen tilrår i eiga sak at det vert tildelt 150 000 kr. Ligg eiga sak med utgreiing til politisk handsaming.

- Kyrkjestyret – søknad dekking investeringsmidlar

Kyrkjestyret søkjer om 145 326 kr til dekking av investeringsunderskot for 2022.

Rådmannen tilrår i eiga sak at kommunen gjer dette. Ligg eiga sak med utgreiing til politisk handsaming.

- Vibrafon - kulturskulen

Kulturskulen ønskjer å kjøpa inn ein Vibrafon. Kultursektoren har knapt budsjett, og rådmann tilrår at ein løyver midlar til dette føremålet. Orientering vedlagt denne saka.

- Prosjekt motorsportbane Samnanger

For å følgje opp vedtak om å arbeide fram eit prosjekt som kan realisere ein motorsportbane i Samnanger er det trong for ein mindre sum midlar i 2023. Denne summen, 50 000 kr, vil gå til å laga skisser av moglege anlegg, planlegging, reisegodtgjersle og frikjøp av personar til prosjektet. Prosjektet skal levere eit framlegg til løysing i kommunestyret i desember.

- Fond – fisk og friluftsliv 2023

For å bidra til eit prosjekt i Tysseelva er det trong for å gjera ei tildeling. Det manglar 30 000 kr i fondet for å tildele naudsynt sum, og rådmannen tilrår at desse vert løyvd.

Udisponert sum til politisk nivå og oppsummering

- Utifrå framlegg til disponeringar som rådmannen har i saka, naudsynt nivå på disposisjonsfondet og styrking av utviklingsfond legg rådmannen opp til at det ligg att inntil 4 mill. kr til politiske prioriteringar.

Med det meiner rådmann at disposisjonsfondet, som eit bufferfond, bør vera på minimum 33 mill. kr. Det er sjølvsagt eit alternativ for politisk nivå å også vurdere at fondet bør vera enno høgare, og med det ikkje nytte den udisponerte summen i saka fullt ut. Til meir som ligg over minimumsbuffer på disposisjonsfondet, 30 mill. kr, dess meir vil politisk nivå ha til eventuelle politiske vedtak ved eit seinare tidspunkt.